



# วิจัยในชั้นเรียน

การใช้เครื่องมือพิเศษ  
วิชางานเครื่องยนต์แก๊สโซลีน ระดับชั้น ปวช.2  
สาขาวิชาช่างยนต์

โดย  
นายโกเมน สำราญมน

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566  
วิทยาลัยการอาชีพปะเหลียน จังหวัดตรัง  
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา  
กระทรวงศึกษาธิการ

## บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การใช้เครื่องมือพิเศษ วิชางานเครื่องยนต์แก๊สโซลีน ระดับชั้น ปวช.2  
สาขาวิชาช่างยนต์

ชื่อผู้วิจัย : นายโกเมน สำราญมน

ปี พ.ศ. : 2566

---

งานวิจัยชิ้นนี้เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการใช้เครื่องมือพิเศษ ซึ่งข้าพเจ้าได้จัดทำแบบบันทึกพฤติกรรมการใช้เครื่องมือพิเศษของนักเรียนในการปฏิบัติงานตามใบงาน ซึ่งได้ข้อสรุปว่าในตอนแรกของงานวิจัยนักเรียนบางคนยังขาดความเข้าใจ ในการใช้เครื่องมือพิเศษ ในงานที่ได้รับมอบหมาย เมื่อได้รับการเรียนรู้จากสื่อผสมที่หลากหลาย จากครูผู้สอน ผลปรากฏว่านักเรียนสามารถใช้เครื่องมือพิเศษ ได้อย่างถูกต้อง และส่งผลให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีในการใช้เครื่องมือพิเศษได้ดีมากยิ่งขึ้น

## กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง การใช้เครื่องมือพิเศษ วิชางานเครื่องยนต์แก๊สโซลีน ระดับชั้น ปวช.2 สาขาวิชาช่างยนต์ ในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความกรุณาจากบุคคลหลายๆ บุคคลและฝ่ายต่างๆ หลากๆ ฝ่ายที่ให้ความรู้ ความช่วยเหลือและคำแนะนำ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพปะเหลียน และรองผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพปะเหลียนทุกท่าน ที่ให้การสนับสนุนในการวิจัยครั้งนี้ คณะครูและนักเรียนนักศึกษาแผนกวิชาช่างยนต์ ที่ให้ความช่วยเหลือในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จนสามารถทำการวิจัยได้สำเร็จ

สุดท้าย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณะครู นักเรียนนักศึกษาแผนกวิชาช่างยนต์ ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการจัดทำวิจัยในครั้งนี้ วิทยาลัยการอาชีพที่ให้ความช่วยเหลือระหว่างทำการทดลองและคอยให้กำลังใจจนการวิจัยนี้ ลุล่วงไปด้วยดี

นายโกเมน สำราญมน

## สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	1
ตัวแปรการศึกษา	1
กรอบแนวคิดในการวิจัย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
บทที่ 2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
เจตคติ	3
แนวคิดเกี่ยวกับความรู้	9
ทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา	9
บทที่ 3 วิธีดำเนินการ	
ประชากร	13
กลุ่มตัวอย่าง	13
วิธีการดำเนินการวิจัย	13
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	13
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	14
บทที่ 5 สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
ผลการวิจัย	21
ข้อคิดที่ได้จากการวิจัย	21
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	

# บทที่ 1

## บทนำ

### ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

ความวิตกอย่างหนึ่งของคนที่เป็นครู คืออยากให้นักศิษย์ที่เราากำลังสอนนั้น เกิดการเรียนรู้ การเรียนรู้ไม่ได้หมายถึงการที่เขาตอบคำถามที่เราถามได้เท่านั้น แต่หมายถึงการที่เขารู้ว่าสิ่งที่เขากำลังเรียนคืออะไร สามารถใช้ความรู้ที่มีอยู่แล้วมาเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ที่เรากำลังสอนหรือไม่ และสามารถนำสิ่งที่เราสอนไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์อื่นๆ ได้หรือไม่ สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ผู้เรียนต้องทำเอง ครูไม่สามารถจะทำให้เขาได้ สิ่งที่ครูจะทำได้ คือ ต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำสิ่งดังกล่าว โดยสร้างบรรยากาศการเรียนที่เอื้อกับสิ่งเหล่านี้การสร้างบรรยากาศในการเรียนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ คือ ต้องทำให้ผู้เรียน เรียนอย่างกระตือรือร้น (Active Learning) และตระหนักว่าตนกำลังเรียนอะไรอยู่ ครูจะสามารถสร้างบรรยากาศแบบนี้ได้จากการจัดชั้นเรียน การสร้างแบบเรียนและกิจกรรมในห้องเรียน และการหาเครื่องมือที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้พูดถึงสิ่งที่เรียนออกมาเพื่อจะรับรู้ได้ว่าตัวเองกำลังทำอะไรอยู่ (Self - Awareness) เช่น การเขียนไดอารี่ที่พูดถึงการเรียน ปัญหาที่พบ และสิ่งที่ได้เรียน การจัดชั้นเรียน ควรจะให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทำงานกลุ่มเพื่อที่จะได้แลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็นกับเพื่อน การสร้างแบบเรียนและกิจกรรมในห้องเรียน ควรจะให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเลือกกิจกรรม เลือกการบ้าน และเลือกกลุ่มคนที่เขาอยากจะทำกิจกรรมในห้องเรียนด้วย ผู้เรียนควรจะรู้ว่าเขาถูกคาดหวังให้เรียนอะไรในวิชานั้น เพื่อจะรู้ว่าวิธีการเรียนที่เขาเรียนเหมาะสมหรือไม่ และเขาบรรลุเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้หรือไม่ ครูควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียนว่า เด็กในชั้นมีความสามารถ ความชอบ และมีแรงจูงใจในการเรียนแตกต่างกัน ถ้าหากกำหนดให้เด็กทำงานแบบเดียวกัน คนทุกคนจะเกิดการเรียนรู้ไม่เท่ากัน นอกจากนี้ครูควรให้ความสำคัญกับการสอนให้เด็กตระหนักว่าเขา กำลังเรียนอะไร และเรียนอย่างไรไดอารี่เป็นสิ่งที่ จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถบันทึกกระบวนการเรียน งานที่เขาทำ และยังใช้เป็นสื่อที่ครูกับเด็กจะติดต่อสื่อสารกันโดยไม่จำเป็นต้องนำเรื่องนั้นเข้ามาพูดในห้องเรียน การเขียนไดอารี่จะช่วยให้ผู้เรียนได้คิดย้อนไปถึงกระบวนการที่เขาเรียนรู้แล้วเขียนบรรยายออกมา (Reflective) การที่เขาต้องเขียนบรรยายถึงวิธีการและขั้นตอนในการเรียน จะช่วยให้ผู้เรียนตระหนักถึงกระบวนการการเรียนรู้ ข้อดีและข้อด้อยของตัวเอง ซึ่งจะทำให้เขาารู้ตัวและปรับปรุงตัวได้ และยังทำให้เขารู้ว่ากำลังเรียนอะไร

ส่วนผู้เรียนในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ปัญหาในการเรียนรู้ที่พบมากคือไม่ส่งงานตามระยะเวลาที่ครูกำหนดทำให้เกิดปัญหาด้านการเรียนการสอน ครูจึงควรร่วมกันฝึกผู้เรียนให้ตระหนักถึงความสำคัญ กระบวนการการเรียนรู้จะช่วยให้เขามีความมั่นใจที่จะเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต (Life-Long Learning)

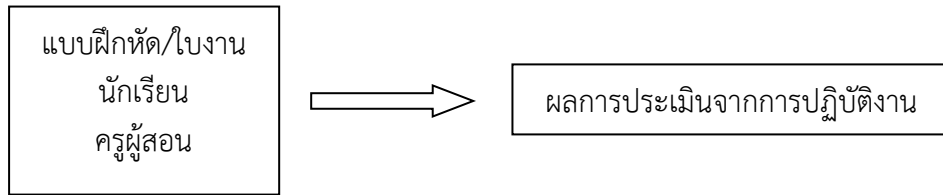
### วัตถุประสงค์การวิจัย

ให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญ เล็งเห็นถึงประโยชน์และมีเจตคติที่ดีต่อการส่งงานที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันและปลูกฝังความรับผิดชอบ

### ตัวแปรที่ศึกษา

การส่งงานของนักเรียน

## กรอบแนวคิดในการวิจัย



## ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

หลังจบการวิจัยผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญ เล็งเห็นถึงประโยชน์และมีเจตคติที่ดีต่อการใช้เครื่องมือพิเศษในการปฏิบัติงานตามใบงาน และสามารถนำความรู้ ทักษะไปใช้ในรายวิชาอื่นๆ และสร้างกิจนิสัยที่ดีในการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นการยกระดับสู่ความเป็นมาตรฐานเพิ่มมากขึ้น

## บทที่ 2

### เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

**เครื่องมือพิเศษ (Special Tools)** เป็นเครื่องมือที่ได้รับการออกแบบให้เหมาะกับงานเฉพาะอย่าง เพื่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็วและป้องกันการชำรุดเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงาน อาทิเช่น 2.1 เครื่องมือดูดล็อกแม่เหล็ก (Magneto Puller) หน้าที่ใช้สำหรับดูดล็อกแม่เหล็กออกจากปลายเพลลาข้อเหวี่ยง

#### เครื่องมือพิเศษ(Special tool )

ที่ใช้ในงานช่างยนต์มีดังนี้

##### 1. ประแจวัดแรงบิด (Torque wrench)

ประแจวัดแรงบิด ใช้สำหรับวัดแรงบิดที่ขันนัตหรือโบลต์ เช่น โบลต์ฝาสูบ ประกับแบบแบริ่งก้านสูบประกับแบริ่งเพลลาข้อเหวี่ยง เป็นต้น หน่วยที่ใช้อ่านค่าแรงบิดแบ่งออกเป็นหน่วย ฟุต-ปอนด์ (Ft lb) กิโลกรัม เซนติเมตร (Kgf cm) และนิวตัน เมตร (N m) ส่วนขนาดของประแจแรงบิดที่ใช้ในงานช่างยนต์มีหลายขนาด เช่น 50 100 150 ฟุต-ปอนด์ (ft lb ) ประแจวัดแรงบิดที่นิยมใช้งานง่ายอยู่ 2 แบบดังนี้ .

ประแจวัดแรงบิดแบบเข็มชี้ (Deflecting beam) แบบนี้จะมีเข็มชี้จากหัวประแจต่อมายังแผ่นสเกลบอกค่าแรงบิดขณะขันสปริงจะบิดตัวและอ่านค่าแรงบิดได้จากเข็มชี้การใช้งานให้ใช้ค่าแรงขันบนสเกลระหว่าง 50 ถึง 70 เปอร์เซ็นต์ เพื่อให้ค่าของแรงบิดที่แน่นอนและเวลาขันให้จับด้ามจับอยู่ศูนย์กลาง มิฉะนั้นค่าแรงบิดที่วัดได้จะมีค่าคลาดเคลื่อน

**ประแจวัดแรงบิดชนิดปรับค่าได้ (Micrometer adjustable)** ประแจประเภทนี้ที่ด้านท้ายของด้ามประแจจะมีตัวล็อกและด้ามที่หมุนได้เพื่อปรับค่าแรงบิด และขณะขันเมื่อได้ค่าแรงบิดตามที่กำหนดจะมีเสียงดังคลิกเพื่อบอกว่าได้ค่าแรงบิดตามที่ตั้งไว้

#### ข้อปฏิบัติการใช้งานประแจแรงบิด

1. ประแจวัดแรงบิดใช้กับประแจกระบอก2. ต้องทราบพิกัดในการขันเสียก่อนแล้วเลื่อนขนาดของประแจวัดแรงบิดให้เหมาะสมข้อควรระวัง จะต้องดูมววัดให้แน่นอนว่าเป็นเหมือนอะไรเช่น lb ft kg m หรือ N m เป็นต้น3. ใช้ประแจธรรมดาเพื่อเริ่มต้นการขันนัตหรือโบลต์ให้แน่นพอประมาณก่อน จากนั้นใช้ประแจแรงบิดขันโบลต์หรือนัทในขั้นตอนสุดท้าย ถ้าใช้ประแจวัดแรงบิดขันในตอนเริ่มต้นก่อนจะทำให้ประแจชำรุดได้4.ขนาดใช้ประแจวัดแรงบิดควรเลือกใช้ขนาดประแจกระบอกให้พอดีกับขนาดโบลต์หรือนัทแล้วให้ใช้มือช่วยกดบริเวณหัวประแจไว้เพื่อป้องกันประแจกระบอกพลาดหลุดจากหัวโบลต์หรือนัท จากนั้นดึงด้ามจับของประแจวัดแรงบิดเข้าหาตัวด้วยขณะเดียวกันแขนจะต้องตั้งฉากกับแนวของประแจด้วย5 เมื่อทราบค่าแรงบิดที่ต้องการขัน ให้ขันนัตหรือโบลต์ทุกตัวให้แน่นพอดีกับชิ้นงานก่อนจากนั้นจึงแบ่งค่าแรงบิดที่ต้องการออกเป็น 3 ครั้ง โดยครั้งแรกขันด้วยแรงบิด1/3 ของแรงบิดที่กำหนด ครั้งที่ 2 ขันด้วยแรงบิด 2/3 และครั้งที่ 3 ขันเท่ากับค่าแรงบิดที่กำหนด ส่วนครั้งที่ 4 ขันเพื่อตรวจสอบ นัตหรือโบลต์ทุกตัวด้วยแรงบิดเท่ากับค่ากำหนดอีกครั้งหนึ่ง

ตัวอย่างเช่น ต้องการขันโบลต์สารสิทธิ์ด้วยค่าเรียนบุตร 90 ft.lb ดังนั้นแบ่งค่าแรงบิดการขันได้ดังนี้คือครั้งที่ 1 = 30 ft lb ครั้งที่ 2 = 60 ft.lb ครั้งที่ 3 = 90 ft.lb ส่วนครั้งที่ 4 ให้ใช้ค่าแรงบิดเท่ากับครั้งที่ 3 เพื่อเป็นการตรวจสอบค่าแรงบิดอีกครั้งหนึ่ง

ค่าเปรียบเทียบแรงบิด 1 กิโลกรัม- เมตร (kg.m) = 7.2330 ฟุต-ปอนด์ (ft.lb) 1 กิโลกรัม- เมตร (kg.m) = 9.81 นิวตัน เมตร (N.m) ถ้าต้องการเปลี่ยนกิโลกรัม-เมตร เป็นกิโลกรัม-เซนติเมตรให้คูณด้วย 100 แล้วต้องการเปลี่ยนกิโลกรัม-เมตร เป็น ฟุต - ปอนด์ให้คูณด้วย 7.2330

### 2. ปลอตรัดแหวนลูกสูบ (Piston ring compressor)

ปลอตรัดแหวนลูกสูบ ใช้สำหรับรัดแหวนลูกสูบก่อนที่จะประกอบลูกสูบเข้ากับกระบอกลูกสูบ ปลอตรัดแหวนลูกสูบที่ใช้งานมีอยู่ 3 ขนาดด้วยกันคือ ขนาด 212 ถึง 5 นิ้ว, 312 ถึง 6 นิ้ว และ 3 12 ถึง 7 นิ้ว ดังนั้นต้องเลือกใช้ใช้งานต้องให้เหมาะสมกับขนาดของลูกสูบด้วย การใช้งานปลอตรัดแหวนนั้น เมื่อต้องการขยายปลอตรัดให้กดปุ่มล็อก ปลอตรัดก็จะขยายออกจำได้ขนาดตามต้องการจึงค่อยปล่อยปุ่มล็อก จากนั้นสวมเข้ากับลูกสูบและใช้ด้ามขันใส่เข้าไปในช่องขันแล้วบิดด้ามขันตามเข็มนาฬิกาเพื่อให้ปลอตรัดบีบแหวนลูกสูบให้แนบสนิทกับร่องแหวน

### 3. เหล็กดูด (Pullers)

ใช้สำหรับถอดเฟือง พูลเลย์ และลูกปืนต่างๆ ออกจากเพลลา โดยใช้เจียร์ของเหล็กดูดเต็มตัวเพิ่มกำลัง ในงานช่างยนต์เหล็กดูดมีหลายชนิด เช่น เหล็กดูดเฟืองเกียร์ เหล็กดูดพูลเลย์ เหล็กดูดลูกปืน เป็นต้น การเลือกใช้เหล็กดูดควรเลือกให้เหมาะสมกับงานเพราะถ้าใช้ผิดประเภทจะทำให้ชิ้นส่วนเกิดความเสียหายได้

### 4. เครื่องมือกดสปริงลิ้นแบบตัวซี (valve spring compressor C-Clamtype)

ใช้สำหรับกดสปริง

#### ข้อปฏิบัติการใช้เครื่องมือกดสปริงแบบตัวซี

1. เลือกขนาดของเครื่องมือกดสปริงให้เหมาะสมกับงาน
2. ปรับระยะห่างของฝากกดแหวนรองสปริงลิ้นให้พอดีและให้อยู่ศูนย์กลางของแหวนรองสปริงลิ้นด้วยสกรูปรับแป้นกดลิ้น
3. กดด้ามกดลิ้นเครื่องกดสปริงลิ้นให้สุดตำแหน่ง สปริงลิ้นจะต้องหยุดตัวเต็มที่
4. ถอดประกบลิ้นออก (เกือกม้า) และปลดด้ามกดลิ้นออก สปริงลิ้นจะยืดกลับและถอนสปริงลิ้นออก
5. การประกอบสปริงลิ้นให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับการถอด

### คีมถ่างแหวนลูกสูบ(Piston ring expander)

แหวนลูกสูบมีโครงสร้างที่แข็งแต่เปราะ จึงทำให้หักได้ง่าย ดังนั้นเพื่อป้องกันแหวนลูกสูบหักในขณะถอดและประกอบแหวนลูกสูบเข้าไปกับลูกสูบ จึงควรใช้คีมถ่างแหวนลูกสูบ

#### ข้อปฏิบัติวิธีใช้คีมถ่างแหวนลูกสูบ

1. เลือกขนาดของคีมถ่างแหวนให้เหมาะสมกับขนาดของแหวนลูกสูบเพราะถ้าเลือกผิดอาจทำให้แหวนลูกสูบหักได้
2. จัดบ่าของคีมถ่างแหวนลูกสูบเข้ากับปากแหวนและด้านล่างของแหวนลูกสูบ
3. บีบด้ามของคีมถ่างแหวนให้แหวนลูกสูบพ้นจากร่องแหวนแล้วถอดแหวนลูกสูบออก
4. การประกอบแหวนเข้ากับลูกสูบให้ปฏิบัติเช่นเดียวกัน



## เจตคติ (Attitude)

### ความหมายของเจตคติ

เจตคติ หมายถึงอะไร ชัดดียา กรรณสูต (2516:2) ให้ความหมายไว้ คือ ความรู้สึกที่คนเรามีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือหลายสิ่ง ในลักษณะที่เป็นอัตวิสัย (Subjective) อันเป็นพื้นฐานเบื้องต้น หรือการแสดงออกที่เรียกว่า พฤติกรรม

สุชา จันทรเอม และ สุรางค์ จันทรเอม (2520:104) ให้ความหมายเจตคติ คือความรู้สึก หรือท่าทีของบุคคล ที่มีต่อบุคคล วัตถุสิ่งของ หรือสถานการณ์ต่างๆ ความรู้สึก หรือท่าทีจะเป็นไปในทำนองที่พึงพอใจ หรือไม่พอใจ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้

สงวนศรี วิรัชชัย (2527:61) ให้ความหมายเจตคติ คือสภาพความคิด ความเข้าใจและความรู้สึกเชิงประเมิน ที่มีต่อสิ่งต่างๆ (วัตถุ สถานการณ์ ความคิด ผู้คน ฯลฯ) ซึ่งทำให้บุคคลมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งนั้น ในลักษณะเฉพาะตัวตามทิศทางของทัศนคติที่มีอยู่

ชม ภูมิภาค (2516:64) ให้ความหมายเจตคติ คือวิถีทางที่บุคคลเกิดความรู้สึกต่อบางสิ่งบางอย่าง คำจำกัดความเช่นนี้มีใช้จำกัดความเชิงวิชาการมากนักแต่หากเราจะพิจารณาโดยละเอียดแล้วเราก็พอจะมองเห็นความหมายของมันลึกซึ้งชัดเจนพอดูเมื่อพูดว่าคือความรู้สึกต่อสิ่งนั้น ก็หมายความว่าเจตคตินั้นมีวัตถุ วัตถุที่เจตคติจะมุ่งตรงต่อมันจะเป็นอะไรก็ได้ อาจจะเป็นบุคคล สิ่งของ สถานการณ์ นโยบายหรืออื่นๆ อาจจะเป็นได้ทั้งนามธรรมและรูปธรรม ดังนั้นวัตถุแห่งเจตคตินั้นอาจจะเป็นอะไรก็ได้ที่คนรับรู้หรือคิดถึง

ความรู้สึกเช่นนี้อาจจะเป็นในด้านการจงใจหรืออารมณ์และเช่นเดียวกันแรงจูงใจแบบอื่นๆคือดูได้จากพฤติกรรม ตัวอย่างเช่น เจตคติต่อศาสนาหากเป็นเจตคติที่ดีเราจะเกิดความเคารพในวัดเราจะเกิดความรู้สึกว่าศาสนาหรือวัดนั้นจะเป็นสิ่งจรรโลงความสงบสุข เรายินดีบริจาคทำบุญร่วมกับวัดเราจะพูดได้อีกอย่างหนึ่งว่าเป็นความพร้อมที่จะถูกระตุ้นด้วยวัตถุ

การกระทำต่างๆของคนนั้นมักถูกกำหนดด้วยเจตคติที่จะตัดสินใจว่าจะบริจาคเงินแก่วัดสักเท่าใดนั้นย่อมมีปัจจัยต่างๆเข้าเกี่ยวข้องเช่น ชอบสมภาร รายได้ตนเองดีขึ้น เห็นความสำคัญของวัด เห็นว่าสิ่งที่จะต้องบูรณะมาก

“เจตคติ” คือ สภาพความรู้สึกทางด้านจิตใจที่เกิดจากประสบการณ์และการเรียนรู้ของบุคคลอันเป็นผลทำให้เกิดมีท่าทีหรือมีความคิด เห็นรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ เห็นหรือไม่เห็นด้วย เจตคติมี 2 ประเภทคือ เจตคติทั่วไป เจตคติเฉพาะอย่าง

COLLINS (1970:68) ให้ความหมายเจตคติ คือการที่บุคคลตัดสินใจในสิ่งต่างๆว่าดี –ไม่ดี เห็นด้วย-ไม่เห็นด้วย ยอมรับได้-ยอมรับไม่ได้

ต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือสถานการณ์หนึ่งสถานการณ์ใดผลรวมของความเชื่อนี้จะเป็นตัวกำหนดแนวทางของบุคคลในการที่จะมีปฏิกิริยาตอบสนองในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ

BELKIN และ HKYDELL (1979:13) ให้ความหมายเจตคติ คือ แนวโน้มที่บุคคลจะตอบสนอง ในทางที่เป็นความพอใจ ไม่พอใจ ต่อผู้คน เหตุการณ์ และสิ่งต่างๆอย่างสม่ำเสมอและคงที่

ดังนั้นอาจสรุปความหมายของเจตคติ คือ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดๆ ซึ่งแสดงออกมาเป็นพฤติกรรม ในลักษณะชอบ ไม่ชอบ อาจเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย พอใจ ไม่พอใจ ต่อสิ่งใดๆ ในลักษณะเฉพาะตัวตามทิศทางของทัศนคติที่มีอยู่ และทำให้จะเป็นตัวกำหนดแนวทางของบุคคลในการที่จะมีปฏิกิริยาตอบสนอง

### องค์ประกอบของเจตคติ

องค์ประกอบของเจตคติที่สำคัญ 3 ประการ คือ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2509 :505-506)

1. การรู้ (COGNITION) ประกอบด้วยความเชื่อของบุคคลที่มีต่อเป้าหมาย เจตคติ เช่น ทัศนคติต่อลัทธิคอมมิวนิสต์ สิ่งสำคัญขององค์ประกอบนี้ก็คือ จะประกอบด้วยความเชื่อที่ได้ประเมินค่าแล้วว่าน่าเชื่อถือหรือไม่

น่าเชื่อถือ ดีหรือไม่ดี และยังรวมไปถึง ความเชื่อในใจว่าควรจะมีปฏิริยาตอบโต้อย่างไรต่อเป้าหมายทัศนคตินั้นจึงจะเหมาะสมที่สุด ดังนั้น การรู้และแนวโน้มพฤติกรรมจึงมีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด

**2. ความรู้สึก (FEELING)** หมายถึง อารมณ์ที่มีต่อเป้าหมาย เจตคติ นั้น เป้าหมายจะถูกมองด้วยอารมณ์ชอบหรือไม่ชอบ ถูกใจหรือไม่ถูกใจ ส่วนประกอบด้านอารมณ์ ความรู้สึกนี้เองที่ทำให้บุคคลเกิดความต้อตั้งยึดมั่น ซึ่งอาจกระตุ้นให้มีปฏิริยาตอบโต้ได้ หากมีสิ่งขัดกับความรู้สึกมากกระทบ

**3. แนวโน้มพฤติกรรม (ACTION TENDENCY)** หมายถึง ความพร้อมที่จะมีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับเจตคติ ถ้าบุคคลมีเจตคติที่ดีต่อเป้าหมาย เขาจะมีความพร้อมที่จะมีพฤติกรรมช่วยเหลือหรือสนับสนุนเป้าหมายนั้น ถ้าบุคคลมีเจตคติในทางลบต่อเป้าหมาย เขาก็จะมีความพร้อมที่จะมีพฤติกรรมทำลาย หรือทำร้าย เป้าหมายนั้นเช่นกัน

### การเกิดเจตคติ และเจตคติเกิดจากอะไร

เจตคติเกิดจากการเรียนรู้ของบุคคล ไม่ใช่เป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด หากแต่ว่าจะชอบหรือไม่ชอบสิ่งใดต้องภายหลัง เมื่อตนเองได้มีประสบการณ์ในสิ่งนั้น ๆ แล้ว ดังนั้น จึงพอสรุปได้ว่า เจตคติเกิดขึ้นจากเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. การรวบรวมความคิดอันเกิดจากประสบการณ์หลาย ๆ อย่าง
2. เกิดจากความรู้สึกที่ร่อยพิ่มพีใจ
3. เกิดจากการเห็นตามคนอื่น

ชม ภูมิภาค (2516:66-67) ได้อธิบายเรื่องการเกิดเจตคติว่าเกิดจากการเรียนรู้และโดยมากก็เป็นการเรียนรู้ทางสังคม(social learning)ดังนั้นปัจจัยที่ทำให้เกิดเจตคติจึงมีหลายประการเช่น

1. ประสบการณ์เฉพาะ เมื่อคนเราได้รับประสบการณ์ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอาจจะมีลักษณะในรูปแบบที่ผู้ได้รับรู้สึกว่าได้รางวัลหรือถูกลงโทษ ประสบการณ์ที่ผู้รู้สึกเกิดความพึงพอใจย่อมจะทำให้เกิดเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้นแต่ถ้าเป็นประสบการณ์ที่ไม่เป็นที่พึงพอใจก็ย่อมจะเกิดเจตคติที่ไม่ดี

2. การสอน การสอนนั้นอาจจะเป็นทั้งแบบที่เป็นแบบแผนหรือไม่เป็นแบบแผนก็ได้ซึ่งเราได้รับจากคนอื่นองค์การที่ทำหน้าที่สอนเรามีมากมายอาทิเช่น บ้าน วัด โรงเรียน สื่อมวลชนต่างๆ เรามักจะได้รับเจตคติที่สังคมมีอยู่และนำมาขยายตามประสบการณ์ของเราการสอนที่ไม่เป็นแบบแผนนั้นส่วนใหญ่เริ่มจากครอบครัวตั้งแต่เด็ก ๆ มาแล้ว พ่อแม่พี่น้องมักจะบอกเราว่าสิ่งนั้นไม่ดีสิ่งนี้ไม่ดีหรือใครควรทำอะไรมีความสำคัญอย่างไร การสอนส่วนมากเป็นแบบยึดทะนนวนและมักได้ผลดีเสียด้วยในรูปแบบการปลูกฝังเจตคติ

3. ตัวอย่าง (Model) เจตคติบางอย่างเกิดขึ้นจากการเลียนแบบในสถานการณ์ต่างๆเราเห็นคนอื่นประพฤติ เราเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมคนอื่นออกมาเป็นรูปของเจตคติถ้าเรายอมรับนับถือหรือเคารพคนๆนั้นเราก็มักยอมรับความคิดของเขาตามที่เรารู้ใจ เช่น เด็กชายแดงเห็นบิดาดูรายการกีฬาทางโทรทัศน์ประจำเขาก็จะแปลความหมายว่ากีฬาเป็นเรื่องน่าสนใจและจะต้องดูหรือถ้าเขาเห็นพ่อแม่ระมัดระวังต่อชุดรับแขกในบ้านมากกว่าของที่อยู่ในสนามหญ้าหลังบ้านเขาก็จะเกิดความรู้สึกว่าของในบ้านต้องระวังรักษาเป็นพิเศษซึ่งการเรียนรู้เช่นนี้พ่อแม่ไม่จำเป็นต้องพูดว่าอะไรเลย เด็กจะเฝ้าสังเกตการณ์ปฏิบัติของพ่อแม่ต่อบุคคลอื่นอย่างถึถ้วนจะเรียนรู้ว่าใครควรคบใครควรนับถือ ใครไม่ควรนับถือ

4. ปัจจัยที่เกี่ยวกับสถาบัน ปัจจัยทางสถาบันมีอยู่เป็นอันมากที่มีส่วนสร้างสนับสนุนเจตคติของเรา ตัวอย่างเช่น การปฏิบัติตนในวัด โบสถ์ การแต่งกายของคนในสถานการณ์ทางสังคมต่างๆ เป็นสิ่งให้แนวเจตคติของคนเราเป็นอันมาก

#### สภาวะที่มีผลต่อการก่อเกิดของเจตคตินั้นมีหลายอย่าง อาทิเช่น

ประการแรกขึ้นอยู่กับการศึกษาที่เราคิดว่าเราเป็นพวกเดียวกัน (Identification) เด็กที่ยอมรับว่าตนเองเป็นพวกเดียวกับพ่อแม่ย่อมจะรับเจตคติของพ่อแม่ง่ายขึ้น หรือที่โรงเรียนหากเด็กถือว่าครูเป็นพวกเดียวกับตนเด็กย่อมจะรับความเชื่อถือหรือเจตคติของครู

ประการที่สองขึ้นอยู่กับว่าเจตคตินั้นคนอื่น ๆ เป็นจำนวนมากเชื่ออย่างนั้นหรือคิดอย่างนั้น(Uniformity) การที่เราจะมีเจตคติเข้ากลมเกลียวเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้นั้นอาจจะมีสาเหตุอื่นอีกเช่นโอกาสที่จะได้รับเจตคติแตกต่างไปนั้นไม่มีประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งหากไม่เห็นด้วยกับส่วนใหญ่เราเกิดความรู้สึกว่าส่วนใหญ่ปฏิเสธเรานอกจากนี้ประการที่สามการที่เรามีเจตคติตรงกับคนอื่นทำให้เราพุดติดต่อกับคนอื่นเข้าใจ เมื่อเราเจริญเติบโตจากเด็กเป็นผู้ใหญ่นั้นแน่ที่สุดที่เราจะพบความแตกต่างของเจตคติมากมาย ในบ้านนั้นนับว่าเป็นแหล่งเกิดเจตคติตรงกันที่สุดแต่พอมีเพื่อนฝูงเราจะเห็นว่าเจตคติของเพื่อนฝูงและของพ่อแม่ของเขาแตกต่างกันบ้าง ในโรงเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับการศึกษาชั้นสูงเราจะพบความแตกต่างของเจตคติมากมายดังนั้นเราจะเห็นได้ว่าเจตคติแรก ๆ ที่เราได้รับนั้นค่อนข้างจะคงทนถาวร เจตคตินั้นมักจะสามารถนำไปใช้กับสถานการณ์ใหม่ที่คล้ายกันเช่น คนที่มีพ่อดุดัน

เข้มงวดเขาจะเกิดความมั่งร้ายต่อพ่อ อาจจะทำให้ผู้บังคับบัญชานั้นดุดันเข้มงวดและเกิดความรู้สึกมั่งร้ายต่อผู้บังคับบัญชาที่ได้หรือคนงานที่ไม่ชอบหัวหน้านานอาจจะนำความไม่ชอบนั้นไปใช้ต่อบริษัทหรือเกลียดบริษัทไปด้วย

### ลักษณะของเจตคติ

ทิตยา สุวรรณชฎ (2520:602-603) กล่าวถึงลักษณะสำคัญของเจตคติ 4 ประการ คือ

1. เจตคติ เป็นสภาวะก่อนที่พฤติกรรมโต้ตอบ (PREDISPOSITION TO RESPOND) ต่อเหตุการณ์หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะหรือจะเรียกว่าสภาวะพร้อมที่จะมีพฤติกรรมจริง
2. เจตคติ จะมีความคงตัวอยู่ในช่วงระยะเวลา (PERSISTENCE OVERTIME) แต่มีได้หมายความว่า จะไม่มีการเปลี่ยนแปลง
3. เจตคติ เป็นตัวแปรหนึ่ง นำไปสู่ความสอดคล้องระหว่าง พฤติกรรม ความรู้สึกนึกคิดไม่ว่าจะเป็นการแสดงออกโดยวาจา หรือการแสดงความรู้สึก ตลอดจนการที่จะต้องเผชิญหรือหลีกเลี่ยงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
4. เจตคติ มีคุณสมบัติของแรงจูงใจ ในอันที่จะทำให้บุคคลประเมินผล หรือเลือกสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งหมายความว่า ไปถึงการกำหนดทิศทางของพฤติกรรมจริงด้วย

เจตคตินับว่าเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการทำงานอย่างหนึ่ง นอกจากความพร้อมและการจูงใจ บุคคลที่มีเจตคติที่ดีต่อการทำงานจะช่วยให้ทำงานได้ผลทั้งนี้เพราะเจตคติเป็นต้นกำเนิดของความคิดและการแสดงการกระทำออกมานั่นเอง

กล่าวโดยสรุป เจตคติ เป็นลักษณะทางจิตของบุคคลที่เป็นแรงขับแรงจูงใจของบุคคล แสดงพฤติกรรมที่จะแสดงออกไปในทางต่อต้านหรือสนับสนุน ต่อสิ่งนั้นหรือสถานการณ์นั้น ถ้าทราบทัศนคติของบุคคลใดที่สามารถทำนายพฤติกรรมของบุคคลนั้นได้ โดยปกติคนเรามักแสดงพฤติกรรมในทิศทางที่สอดคล้องกับทัศนคติที่มีอยู่

อย่างไรก็ดีเจตคติเมื่อเกิดขึ้นแล้วอาจจะมีลักษณะที่ค่อนข้างถาวร และคงทน ความรังเกียจเดียวดฉันท์ที่เรียนรู้ในวัยเด็กอาจจะคงอยู่ต่อไปจนชั่วชีวิต เจตคติทางการเมือง ศาสนาและอื่นๆก็มักจะมี ความคงทนเป็นอันมาก สาเหตุที่ทำให้เจตคติบางอย่างมีความคงทนอาจมีสาเหตุดังต่อไปนี้

1. เนื่องจากเจตคตินั้นเป็นแนวทางปรับตัวได้อย่างพอเพียงคือ トラバโตที่สถานการณ์นั้นยังสามารถจะใช้เจตคติเช่นนั้นในการปรับตัวอยู่เจตคตินั้น ก็จะยังคงไม่เปลี่ยนแปลงเนื่องจากไม่สามารถที่จะใช้ได้เนื่องจากสถานการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไปแล้วเจตคตินั้นก็มักจะเปลี่ยนแปลงไปด้วย ตัวอย่างเช่น ในสหรัฐอเมริกาคนส่วนใหญ่มักจะคัดค้านการช่วยเหลือของรัฐบาลอย่างรุนแรง แต่พอเกิดเศรษฐกิจตกต่ำอย่างรุนแรงก็อาจจะรับความช่วยเหลือของรัฐบาลมากขึ้น

2. เหตุที่เจตคติไม่เปลี่ยนแปลงง่ายก็เพราะว่าผู้มีเจตคตินั้นจะไม่ยอมรับรู้สิ่งยกเว้นใดๆเหตุการณ์เช่นนี้เรียกว่า Selective perception เช่น คนที่เกลียดยิว เกิดความคิดว่าพวกยิวนี้ชี้เหนียวเอาไรต์เอาเปรียบต่อมามียิวมาอยู่บ้าน

ใกล้ๆ ทั้งๆที่ยิวคนนั้นแสนจะดีเป็นกันเองให้ความช่วยเหลือเราดีเจตคติของเรามีอยู่เดิมจะไม่ยอมรับรู้ความดีของยิว เช่นนั้นดังนั้นเจตคติจึงไม่เปลี่ยน

3. สาเหตุอีกอย่างหนึ่งคือความภักดีต่อหมู่กลุ่มที่เราเป็นสมาชิกคนเราไม่อย่างได้ชื่อว่าทรยศต่อพวก ตัวอย่างเช่น หญิงสาวถูกอบรมมาในครอบครัวซึ่งเคร่ง ไม่ยอมให้เล่นการพนัน สูบบุหรี่เพราะการกระทำเช่นนั้น ครอบครัวถือว่าเป็นการกระทำมิใช่วิสัยสตรีที่ดี ที่จะพึงกระทำ ต่อมาแม้ว่าจะมีโอกาสที่จะกระทำได้ แต่ไม่ทำ เพราะเห็นว่าขัดต่อเจตคติของพ่อแม่ที่เคยสั่งสอนไว้

4. ความต้องการป้องกันตนเอง บุคคลที่ไม่ยอมเปลี่ยนแปลงเจตคติที่เขามีอยู่เดิมนั้นอาจเนื่องจากเหตุผลว่าหาก เขาเปลี่ยนแปลงแล้วจะทำให้คนอื่นเห็นว่าเขาอ่อนแอ เช่น คนขายของเสนอวิธีการขายใหญ่ให้หัวหน้า หัวหน้าเห็นว่า ดีเหมือนกันแต่ไม่ยอมรับเพราะเห็นว่าเป็นเรื่องที่ทำให้คนอื่นเห็นหัวหน้าไม่มีความสามารถ

5. การได้รับการสนับสนุนจากสังคมนั้นคือการที่เราเชื่ออย่างนั้นมีเจตคติอยู่อย่างนั้นเรายังได้รับการ สนับสนุนกับคนที่มีความเชื่ออย่างเดียวกับเราอยู่

### หน้าที่และประโยชน์ของเจตคติ

Katz (อ้างในนพมาศ 2534:130) มองว่าเจตคติมีประโยชน์และหน้าที่ คือ

1. เป็นประโยชน์โดยการเป็นเครื่องมือ ปรับตัว และเป็นประโยชน์ในการใช้เพื่อทำการต่างๆ
2. ทำประโยชน์โดยการใช้ป้องกัน สภาวะจิตใจ หรือปกป้องสภาวะจิตของบุคคล (EGODEFENSIVE FUNCTION) เพราะความคิด หรือความเชื่อบางอย่าง สามารถทำให้ผู้เชื่อ หรือคิดสบายใจ ส่วนจะผิดจะถูกเป็นอีก เรื่องหนึ่ง
3. เจตคติทำหน้าที่แสดงค่านิยม ให้คนเห็นหรือรับรู้ (VALUE EXPRESSIVE FUNCTION)
4. มีประโยชน์หรือให้คุณประโยชน์ทางความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับผู้คนและสิ่งต่างๆ
5. ช่วยให้บุคคลมีหลักการและกฎเกณฑ์ในการแสดงพฤติกรรมหรือช่วยพัฒนาค่านิยมให้กับบุคคล การที่ บุคคลมีทัศนคติที่ดีต่อบุคคล สถานการณ์ต่างๆในสังคม จะเป็นสิ่งที่ช่วยให้บุคคลสามารถประเมินและตัดสินใจได้ว่าควร จะเลือกประพฤติอย่างไรจึงจะเหมาะสมและดีงาม

ชม ภูมิภาค (2516:65) หน้าที่ของเจตคติ เจตคติทำหน้าที่เกี่ยวกับการรับรู้อยู่มาก เจตคติมีส่วนกำหนดการ มองเห็นของคน นอกจากนี้ยังทำหน้าที่อื่นๆ อีกเช่น

1. เตรียมบุคคลเพื่อให้พร้อมต่อการปฏิบัติการ
2. ช่วยให้บุคคลได้คาดคะเนล่วงหน้าว่าอะไรจะเกิดขึ้น
3. ทำให้บุคคลได้รับความสำเร็จตามหลักชัยที่วางไว้

### การเปลี่ยนแปลงเจตคติ

สุชา จันเอม และสุรางค์ จันเอม (2520:110-111) กล่าวว่า ทัศนคติของบุคคลสามารถเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องมาจาก

1. การชักชวน (PERSUASION) ทัศนคติจะเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงใหม่ได้หลังจากที่ได้รับคำแนะนำ บอก เล่า หรือได้รับความรู้เพิ่มพูนขึ้น
2. การเปลี่ยนแปลงกลุ่ม (GROUP CHANGE) ช่วยเปลี่ยนทัศนคติของบุคคลได้
3. การโฆษณาชวนเชื่อ (PROPAGANDA) เป็นการชักชวนให้บุคคลหันมาสนใจหรือรับรู้โดยการสร้างสิ่ง แปลกๆใหม่ๆขึ้น

### สิ่งที่มีอิทธิพลต่อเจตคติ คือ

1. เพื่อน ประสบการณ์ที่เกิดจากการเรียนรู้ของเด็ก
2. วัฒนธรรมการเรียนรู้ที่ไม่ถูกต้อง
3. การศึกษาเล่าเรียน
4. สิ่งแวดล้อมในสังคม
5. ขาดการเข้าถึงความมีมาตรฐานของช่างในสถานประกอบการที่ได้มาตรฐาน

### การแก้ไขเจตคติหรือวิธีสร้างเจตคติ

เจตคติเป็นเรื่องที่แก้ไขได้ยากถ้าจำเป็นจะต้องช่วยแก้ไขเปลี่ยนเจตคติของคนอาจใช้วิธีเหล่านั้น คือ

1. การค่อย ๆ ซ้ำลงให้เข้าใจ
2. หาสิ่งเร้าและสิ่งจูงใจ
3. แบ่งกลุ่มการปฏิบัติงาน เพื่อการเข้าถึงในการใช้เครื่องมือ โดยใช้วิธีการเพื่อนช่วยเพื่อน
4. ให้เรียนรู้ที่ดี และมีประสิทธิภาพ
5. ให้ลองใช้เครื่องมือพิเศษ และเปรียบเทียบให้เห็นถึงความแตกต่าง ระหว่างการใช้เครื่องมือพิเศษ และไม่ใช้เครื่องมือพิเศษ

ชม ภูมิภาค (2516:65) ได้อธิบายว่าเจตคติเปลี่ยนแปลงได้ ปัจจัยที่จะช่วยให้เจตคติเปลี่ยนแปลงได้มีหลายประการเช่น

**1. ความกดดันของกลุ่ม (Group pressure)** หากกลุ่มจะสามารถให้รางวัลหรือลงโทษได้ย่อมจะมีแรงกดดันมากในการที่จะกดดันทิศทางเจตคติของเราสิ่งยั่วยุที่เป็นรางวัลนั้นได้แก่ ความเป็นผู้มีคนรู้จักมากการเลื่อนตำแหน่งงาน สัญลักษณ์ของการยอมรับนับถือ เป็นต้น ส่วนสิ่งยั่วยุที่เป็นการลงโทษก็เช่น การเสียเพื่อนฝูง เสียชื่อเสียง เสียตำแหน่ง เป็นต้น ยิ่งเรามีความผูกพันไปจากกลุ่มเท่าใดแรงบีบบังคับของหมู่มีมากเท่าใดหรือยิ่งหมู่กลุ่มนั้น ยิ่งเราต้องการเป็นสมาชิกของหมู่ใด แรงบีบบังคับของหมู่ย่อมมีมากเท่านั้นหรือยิ่งหมู่กลุ่มต้องการเรามากเท่าใด กลุ่มก็ยิ่งต้องการให้เราปฏิบัติตามมาตรฐานของกลุ่มเท่านั้น กลุ่มที่มีเกียรติศักดิ์หรือศักดิ์ศรีต่ำในหมู่อาจจะกระทำผิดแปลกไปได้บ้าง แต่ยังมีตำแหน่งสูงหรือศักดิ์ศรีสูงแล้วกระทำผิดมาตรฐานเพียงนิดเดียวแรงกดดันของหมู่จะเกิดขึ้นทันทีเพื่อให้ปฏิบัติอยู่ในแนว

นอกจากนี้แรงกดดันของกลุ่มจะมีมากก็คือ การที่ไม่มีมาตรฐานอื่นที่จะปฏิบัติหรือมีน้อยทางที่จะเลือก หรือเราไม่มีความรู้มากมายนักในเรื่องนั้นบุคคลมักจะเปลี่ยนความคิดเห็นหรือเจตคติหากกลุ่มของเขาที่ยึดอยู่เปลี่ยนแปลงไปตัวอย่างเช่น กรรมกร แรกๆอาจไม่สนใจกันรวมเป็นสมาคมแต่ต่อมาหากรู้ว่าคนอื่น ๆ ในกลุ่มรับฟังความคิดเห็นนั้น เขาก็อาจเปลี่ยนความคิด ยิ่งกลุ่มมีความเป็นเอกภาพเท่าใดแรงกดดันของกลุ่มยิ่งมีผลเท่านั้นเรื่องอำนาจของความกดดันของกลุ่มอันมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนั้นอาจจะเป็นไปได้ 4 กรณีคือ

- 1) เราอาจปฏิเสธบรรทัดฐานของกลุ่มและยึดมั่นในเจตคติของเราและเราอาจจะก้าวร้าวยิ่งขึ้นหากเราเชื่อว่ากลุ่มไม่มีผลบีบบังคับเรามากนักหรือเรามีความภักดีต่อกลุ่มอื่นมากกว่า
- 2) เราอาจจะไม่เปลี่ยนแปลงต่อเจตคติของเราแต่เราปฏิบัติตามกลุ่มเพราะเหตุผลภายนอกอย่างอื่น โดยถือว่าเป็นส่วนตัวและไม่เห็นด้วยแต่ส่วนรวมทำเช่นนั้นก็ต้องปฏิบัติตาม
- 3) เราอาจยอมรับบรรทัดฐานของกลุ่มเพียงผิวเผิน ภายในส่วนลึกของจิตใจเราไม่ยอมเปลี่ยนแปลงแต่พอเราออกไปอยู่กลุ่มอื่นเราจะได้เห็นว่าเราเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น
- 4) เราอาจจะนำเอาบางส่วนของบรรทัดฐานของกลุ่มมาผนวกกับความเชื่อของเราและปฏิเสธบางส่วน

**2. ประสบการณ์ที่น่าพึงพอใจหรือไม่น่าพึงพอใจ** เราอาจเปลี่ยนแปลงเจตคติไปได้เมื่อได้รับประสบการณ์ที่น่าพอใจหรือไม่น่าพอใจเช่น นายแดงเข้าทำงานบริษัทหนึ่งเพราะเขาเชื่อว่าจะมีความก้าวหน้าแต่พบว่าหัวหน้าของเขาเป็นคนขี้โอ้อวดเมื่อเขาเกิดเสนอความคิดเห็นดี ๆ เพื่อปฏิบัติหัวหน้าอาจจะเห็นว่าการเสนอแนะของเขาเช่นนั้นทำให้ฐานะของเขาสั่นคลอนและนอกจากนั้นยังทราบดีว่าเพื่อนร่วมงานของเขาไปฟ้องแก่หัวหน้างานบ่อย ๆ เขาจึงอาจเปลี่ยนเจตคติไปอีกแบบหนึ่งคือมองไม่เห็นความก้าวหน้าในการทำงานกับบริษัทนี้ เช่นนี้เป็นต้น

**3. อิทธิพลของกลุ่มบุคคลที่มีชื่อเสียง** บุคคลที่มีชื่อเสียงในความหมายนี้อาจจะเป็นเพื่อนซึ่งเรานับถือความคิดของเขาหรืออาจจะเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านความพิเศษต่างๆ ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดในเรื่องนี้ก็คือ การโฆษณาซึ่งมักจะใช้คนมีชื่อเสียงไปยุ่งเกี่ยว เช่น ดาราภาพยนตร์ชื่อดังคนนั้นใช้สบู่ยี่ห้อนั้นๆ เป็นต้น

## แนวคิดเกี่ยวกับความรู้

### ความหมายของความรู้

พจนานุกรมทางการศึกษา (Carter V. Good 1973:325) ได้ให้ความหมายของ ความรู้ ว่าความรู้เป็นข้อเท็จจริง (Facts) ความจริง (Truth) กฎเกณฑ์และข้อมูลต่างๆที่มนุษย์ได้รับและรวบรวมสะสมไว้จากมวลประสบการณ์ต่างๆ

พจนานุกรม The Lexiticon Webster (Dictionary Encyclopedia Edition 1,1977:531) ได้ให้คำจำกัดความ “ ความรู้ ” เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์และโครงสร้างที่เกิดขึ้นจากการศึกษาหรือเป็นความรู้ที่เกี่ยวกับสถานที่ สิ่งของ หรือบุคคล ซึ่งได้จากการสังเกต ประสบการณ์ หรือรายงาน การรับรู้ข้อเท็จจริงเหล่านี้ต้องชัดเจนและต้องอาศัยเวลา

วิชัย วงศ์ใหญ่ (2530:130) ได้ให้ความหมายความของ “ความรู้” ไว้ว่า ความรู้เป็นพฤติกรรมเบื้องต้นที่ผู้เรียนสามารถจำได้ หรือระลึกได้โดยการมองเห็น ได้ยิน ความรู้ในขั้นนี้ คือ ข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ คำจำกัดความ เป็นต้น

เจียรศรี วิวิธศิริ (2527:19-20) กล่าวว่า การเรียนรู้ในผู้ใหญ่เกิดจากการประสบการณ์ 3 ประการ คือ

1. การเรียนรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ทางธรรมชาติ (NATURAL STEELING) คือ เรียนรู้จากสภาพธรรมชาติที่อยู่ใกล้ๆตัว
2. การเรียนรู้จากประสบการณ์ทางสังคม (SOCIETY SETTING) มีอยู่ทั่วไปในชีวิตประจำวัน เช่น การเรียนรู้จากการอ่านหนังสือ โทรทัศน์ เป็นต้น

3. การเรียนรู้จากสภาพการณ์การของการจัดการเรียนการสอน (FORMAL INSTRUCTIONAL SETTING) คือมีผู้แทนจากสถาบันจัดระดับการเรียนรู้มีจุดหมายและต่อเนื่อง

จากความหมายดังกล่าว ความรู้ หมายถึง การรับรู้ข้อเท็จจริง (Facts) ความจริง (Truth) กฎเกณฑ์ และข้อมูลต่างๆที่เกิดขึ้นจากการศึกษา จากรายงาน ซึ่งพฤติกรรมเบื้องต้นที่ผู้เรียนสามารถจำได้ ระลึกได้โดยได้ยิน การมองเห็น การสังเกต หรือจากประสบการณ์ทางธรรมชาติ (NATURAL SETTING) คือ เรียนรู้จากสภาพธรรมชาติที่อยู่ใกล้ๆตัว การเรียนรู้จากสังคม (SOCIETY SETTING) เช่น จากการอ่านหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต หรือจากการเรียนการสอน (FORMAL INSTRUCTIONAL SETTING) คือ มีผู้แทนจากสถาบันจัดลำดับการเรียนรู้อย่างมีจุดหมายและต่อเนื่อง เป็นต้น

## ทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา

### ทฤษฎีการเรียนรู้

**ทฤษฎีการเรียนรู้แบบสิ่งเร้าและการตอบสนอง (S-R Theory)** ทฤษฎีนี้มีชื่อเรียกหลายชื่อ ทั้ง ภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ มีชื่อเรียกต่างๆ เช่น Associative Theory, Associationism,

Behaviorism เป็นต้น นักจิตวิทยาที่สำคัญในกลุ่มนี้คือ พาฟลอฟ (pavlov) วัตสัน (Watson) ธอร์นไดค์ (Thorndike) กัทธรี (Guthrie) ฮัล (Hull) และ สกินเนอร์ (skinner) ทฤษฎีนี้ได้อธิบายว่า พื้นฐานการกระทำของบุคคลขึ้นอยู่กับอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม (Passive) หน้าที่ของผู้สอนคือจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

**หลักการของทฤษฎีสิ่งเร้าและการตอบสนอง คือ**

**การเสริมแรง (Reinforcement)** เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการตอบสนอง หรือพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยมีลักษณะทางการสอน และการเรียนที่สัมพันธ์กับมากขึ้น เช่น การให้รางวัล หรือการทำโทษ หรือ การชมเชย เป็นต้น ผู้สอนจึงควรจะต้องหาวิธีกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความใคร่รู้ ใคร่เรียนมากที่สุด

**การฝึกฝน (Practice)** ได้แก่ การให้ทำแบบฝึกหัด หรือการฝึกซ้ำ เพื่อให้เกิดทักษะในการแก้ปัญหา ที่สัมพันธ์โดยเฉพาะวิชาที่เกี่ยวกับการปฏิบัติ

**การรู้ผลการกระทำ (Feedback)** ได้แก่ การสามารถให้ผู้เรียนได้รู้ผลการปฏิบัติได้ทันที เพื่อจะทำให้ผู้เรียนได้ปรับปรุงพฤติกรรมได้ถูกต้อง อันจะเป็นหนทางการเรียนรู้ที่ดีหน้าที่ของผู้สอน จึงควรจะต้องพยายามทำวิธีการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์แห่งความสำเร็จ

**การสรุปเป็นกฎเกณฑ์ (Generalization)** ได้แก่ การได้รับประสบการณ์ต่างๆ ที่สามารถ สร้างมโนทัศน์ (Concept) จนกระทั่งสรุปเป็นกฎเกณฑ์ที่จะนำไปใช้ได้

**การแยกแยะ (Discrimination)** ได้แก่ การจัดประสบการณ์ที่ผู้เรียนสามารถแยกแยะความแตกต่าง ของข้อมูลได้ชัดเจนยิ่งขึ้น อันจะทำให้เกิดความระมัดระวังต่อการเลือกตอบ

**ความใกล้ชิด (Contiguity)** ได้แก่ การสอนที่คำนึงถึงความใกล้ชิดระหว่างสิ่งเร้า และการตอบสนอง ซึ่งเหมาะสำหรับการสอนคำ เป็นต้น

## ทฤษฎีการจูงใจ

นักจิตวิทยาที่สำคัญ คือ มาสโลว์ (Maslow) เขาเชื่อว่าพฤติกรรมของบุคคลเกิดจากแรงจูงใจภายในตัวเอง มนุษย์แต่ละคนมีเอกลักษณ์ของตนเองเพราะพฤติกรรมของมนุษย์เป็นผลจากการรับรู้ที่บุคคลนั้นมีต่อโลก การแสดงเอกลักษณ์จึงเป็นการรับรู้ปรากฏการณ์ในโลกแห่งตนดังนั้นพฤติกรรมของบุคคลจึงสะท้อนถึงการมองโลกของแต่ละบุคคล และมนุษย์มีแนวโน้มว่าจะเจริญงอกงามไปสู่ความมีวุฒิภาวะโดยสมบูรณ์ เสมือนกับเมล็ดผลที่พร้อมจะเจริญงอกงามเป็นดอกผล และแรงจูงใจที่แตกต่างกันทำให้มีบุคลิกภาพที่ต่างกัน Maslow สร้างทฤษฎีลำดับขั้นของแรงจูงใจโดยกล่าวว่าแรงจูงใจของบุคคลมีลำดับขั้นตอน 5 ขั้นด้วยกัน ตั้งแต่ขั้นพื้นฐานคือ แรงจูงใจปรารถนาด้านสรีระวิทยา ขั้นความปลอดภัย ขั้นการต้องการกลุ่ม สมาคม ขั้นความต้องการชื่อเสียง ไปจนถึงขั้นสุดท้ายหรือขั้นสูงสุด คือแรงจูงใจที่จะเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง โดย Maslow กล่าวว่าแรงจูงใจลำดับขั้นต้องได้รับการตอบสนองก่อน แรงจูงใจลำดับสูงจึงจะพัฒนาไปตามลำดับขั้น และเขาเชื่อว่าบุคคลทุกคนมีพื้นฐานจิตใจที่ดีมาตั้งแต่แรกเกิด ต้องการสิ่งที่ดีจนถึงขั้นสูงสุดของความเป็นมนุษย์ คือขั้นสูงสุด อย่างไรก็ตามบุคคลอาจไม่สามารถทำได้ เพราะอิทธิพลของสังคม หรือปัจจัยต่างๆรุมเร้า แต่การที่บุคคลได้พัฒนาความสามารถของตน ก็เท่ากับเป็นการพัฒนาบุคลิกภาพด้วย

มาสโลว์ ( Maslow . 1970 : 286 ) เน้นว่ามนุษย์ทุกคนมีความต้องการที่จะบรรลุถึงขีดสูงสุดของศักยภาพ (Potential) ความต้องการสูงสุดนั้น มาสโลว์ เรียกว่าความเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง (Self Actualization)

ทฤษฎีการจูงใจ (Motivation Theory) ได้อธิบายเกี่ยวกับสภาวะของบุคคลที่พร้อมที่จะสนองความต้องการ หากสิ่งนั้นมีอิทธิพลสำหรับความต้องการของเขา ทฤษฎีการจูงใจที่สำคัญคือ ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Theory of growth motivation) ทฤษฎีนี้ได้อธิบายความต้องการของบุคคลที่พยายามแสวงหาวิธีการ

สนองความต้องการให้กับตนเอง และคนเรามีความต้องการหลายด้าน มาสโลว์ได้จัดลำดับความต้องการไว้เป็นลำดับ 5 ชั้น มีดังนี้คือ

1. ความต้องการทางสรีรวิทยา (Physiological Needs) เช่น อาหาร การพักผ่อน การรักษาสภาวะสมดุลภายในร่างกาย (Homeostasis)
2. ความต้องการเกี่ยวกับความปลอดภัย ความมั่นคง สวัสดิการ การคุ้มครอง การช่วยเหลือจากผู้อื่น (Safety Needs)
3. ความต้องการเกี่ยวกับการเป็นเจ้าของ การเข้าหมู่ การเข้าพวก ครอบครัว เพื่อนร่วมงาน (Belongingness Needs)
4. ความต้องการเกี่ยวกับเกียรติยศ ชื่อเสียง การยกย่องนับถือและการยอมรับจากสังคม (Esteem Needs)
5. ความเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง (Self Actualization) ชื่อสัตย์ต่อตนเอง ประพฤติปฏิบัติในแนวทางที่เหมาะสม กระทำสิ่งต่างๆตามความสามารถของตน

มาสโลว์ ได้อธิบายให้เห็นเพิ่มเติมว่า ความต้องการของคนเราตั้งแต่ลำดับที่ 1-4 นั้นเป็นความต้องการที่จำเป็น ซึ่งคนเราจะขาดไม่ได้และทุกคนจะพยายามแสวงหาเพื่อสนองความต้องการนั้นๆ ส่วนลำดับความต้องการที่ 5-7 นั้น เป็นแรงจูงใจที่มากกระตุ้นให้บุคคลแสวงหาต่อไป เมื่อสามารถสนองความต้องการพื้นฐานได้สำเร็จเป็นลำดับแล้ว

### หลักการและแนวคิดที่สำคัญ

1. การจูงใจเป็นเครื่องมือสำคัญที่ผลักดันให้บุคคลปฏิบัติ กระตือรือร้น และความปรารถนา ที่จะร่วมกิจกรรมต่างๆ เพราะการตอบสนองใดๆ จะเป็นผลเพื่อลดความตึงเครียดของบุคคลที่มีต่อความต้องการนั้นๆ ดังนั้นคนเราจึงดิ้นรน เพื่อให้สมกับความต้องการที่เกิดขึ้นแล้วเกิดขึ้นอีก โดยที่การเรียนรู้เป็นผลจากการตอบสนองต่อสิ่งเร้า สิ่งเร้าในกิจกรรมการเรียนการสอนจึงต้องอาศัยการจูงใจ
2. ความต้องการทางกาย อารมณ์ และสังคม เป็นแรงจูงใจที่สำคัญต่อกระบวนการเรียนรู้ ของผู้เรียน ผู้สอน จึงควรหาทางเสริมแรงหรือกระตุ้นโดยปรับกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการเหล่านั้น
3. การเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความสนใจ ความสามารถความพึงพอใจแก่ผู้เรียน จะเป็นกุญแจสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนรู้และผู้สอนควรจะต้องช่วยเหลือให้เพียงพอสำหรับความต้องการที่ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาได้ เพราะจะทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จได้ง่าย มีแรงจูงใจสูงขึ้น และมีเจตคติต่อการเรียนเพิ่มขึ้น
4. การจูงใจผู้เรียนให้มีความตั้งใจและสนใจในการเรียนย่อมขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพของผู้เรียน แต่ละคน ซึ่งผู้สอนจะต้องทำความเข้าใจลักษณะความต้องการของผู้เรียนแต่ละระดับแต่ละสังคม แต่ละครอบครัว แล้วจึงพิจารณากิจกรรมการเรียนที่จะจัดให้สอดคล้องกัน
5. ผู้สอนควรพิจารณาสิ่งล่อใจ หรือรางวัล รวมทั้งกิจกรรมการแข่งขันให้รอบคอบและ เหมาะสม เพราะเป็นแรงจูงใจที่มีพลังรวดเร็ว ซึ่งให้ผลทั้งทางด้านการเสริมสร้าง และการทำลายก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์และวิธีการ

### ทฤษฎีการรับรู้

ทฤษฎีการรับรู้ (Perception Theory) การรับรู้เป็นพื้นฐานการเรียนรู้ที่สำคัญของบุคคล เพราะการตอบสนองพฤติกรรมใดๆ จะขึ้นอยู่กับ การรับรู้จากสภาพแวดล้อมของตนและความสามารถในการแปลความหมายของสภาพนั้นๆ ดังนั้นการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ จึงขึ้นอยู่กับปัจจัยการรับรู้และสิ่งเร้าที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งปัจจัยการ



รับรู้ประกอบด้วย ประสาทสัมผัส และปัจจัยทางจิตคือ ความรู้เดิม ความต้องการ และเจตคติ เป็นต้น การรับรู้จะประกอบด้วยกระบวนการสามด้านคือ การรับสัมผัส การแปลความหมายและอารมณ์

### หลักการรับรู้สำหรับการศึกษา

1. การรับรู้จะพัฒนาตามวัยและความสามารถ ที่จะรับรู้สิ่งภายนอกอย่างถูกต้องและเหมาะสม
2. การรับรู้โดยการเห็นจะก่อให้เกิดความเข้าใจดีกว่า การได้ยินและประสาทสัมผัสอื่นๆ ดังนั้นการเรียนรู้โดยผ่านประสาทสัมผัสได้มากจะก่อให้เกิดความเข้าใจที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
3. ลักษณะและวิธีการรับรู้ของแต่ละคน จะแตกต่างกันตามพื้นฐานของบุคลิกภาพ และจะแสดงออกตามที่ได้รับรู้และทรงศนะของเขา
4. การเข้าใจผู้เรียนทั้งในด้านคุณลักษณะและสภาพแวดล้อม จะเป็นผลดีต่อการจัด การเรียนการสอน

### ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Difference Theory)

เป็นทฤษฎีที่ชี้ให้เห็นว่าผู้รับสารแต่ละคนนั้นมีความแตกต่างกันในทางจิตวิทยา เช่น ทักษะ ค่านิยมและความเชื่อ ทำให้คนสนใจในการเปิดรับข่าวสาร หรือตีความหมายข่าวสารจากสื่อมวลชนแตกต่างกัน หลักการพื้นฐานเกี่ยวกับทฤษฎีความแตกต่างระหว่างปัจเจกบุคคล มีดังนี้

1. มนุษย์เรามีความแตกต่างกันมากในองค์ประกอบทางจิตวิทยาส่วนบุคคล
2. ความแตกต่างนี้มีบางส่วนมาจากลักษณะแตกต่างทางชีวภาคหรือทางร่างกายของแต่ละบุคคล แต่ส่วนใหญ่แล้วจะมาจากความแตกต่างที่เกิดจากการเรียนรู้
3. มนุษย์ซึ่งถูกชูปเลี้ยงภายใต้สถานการณ์ต่างๆ จะเปิดรับความคิดเห็นแตกต่างกันไป
4. การเรียนรู้สิ่งแวดล้อมทำให้เกิดทัศนคติ ค่านิยมและความเชื่อที่รวมเป็นลักษณะทางจิตวิทยาส่วนบุคคลที่แตกต่างกันไป ความแตกต่างดังกล่าวนี้ได้กลายเป็นสภาวะเงื่อนไข (Conditioning) ที่กำหนดการรับรู้ข่าวสารจากสื่อมวลชน

## บทที่ 3

### วิธีดำเนินการ

#### ประชากร

นักเรียนในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ แผนกวิชาช่างยนต์

#### กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 แผนกวิชาช่างช่างยนต์ จำนวน 27 คน

#### วิธีดำเนินการวิจัย

1. ใช้สื่อประสมที่หลากหลายเพื่อเปรียบเทียบในการปฏิบัติงาน
2. เรียกนักเรียนที่ขาดความเข้าใจในการใช้เครื่องมือพิเศษ แนะนำให้ความรู้เพิ่มเติม เพื่อแก้ปัญหาเป็นรายบุคคล
3. ติดตามผลจากการทักษะปฏิบัติงานตามใบงาน
4. ตรวจสอบความความรับผิดชอบ
5. รวบรวม และสรุปผลการวิจัยเพื่อนำเสนอ

#### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- แบบฝึกหัดท้ายบทเรียน
- ใบงานปฏิบัติตามเนื้อหาในบทเรียน
- แบบบันทึกพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน

#### สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (%)
2. ค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ )
3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

## บทที่ 4 ผลการวิจัย

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล/ผลการแก้ปัญหาจากการนำไปปฏิบัติจริง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทำการวิจัยตามขั้นตอนต่างๆ ที่เตรียมไว้และนำไปใช้กับนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 จำนวน 27 คน แล้วพบว่าในระยะเริ่มแรกของงานวิจัยนักเรียนบางคนขาดความรับผิดชอบในการส่งงาน แต่เมื่อได้รับการกวดขันจากครู มีการส่งงานและการปฏิบัติงานได้ดีขึ้นในระดับหนึ่งแต่ยังคงต้องมีการทวงถามในบางครั้งนักเรียนยังมีความรับผิดชอบต่องานของตนเองไม่มากพอในระดับที่คาดหวังว่าควรจะเป็น ข้าพเจ้าจึงได้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยการจัดทำใบบันทึกการส่งงานในนักเรียนที่มีปัญหาและใช้คะแนนเข้ามาเป็นเครื่องจูงใจในการส่งงานของนักเรียน ซึ่งภายหลังจากการทำการแก้ไขดังนี้นักเรียนมีความรับผิดชอบในการส่งงานที่ดีขึ้น

ผลการสำรวจพฤติกรรมการใช้เครื่องมือพิเศษ ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 นักเรียนจำนวน 27 คน พบว่ามีนักเรียนจำนวน 5 คน ที่ยังขาดความเข้าใจในการใช้เครื่องมือพิเศษ

### รายนามนักเรียน 5 คน ดังรายชื่อต่อไปนี้

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ผลคะแนน (คิดร้อยละ)	หมายเหตุ
1	นายธนวัฒน์ เจะสา	60	
2	นายกวีกานต์ แสงแก้ว	62	
3	นายภาณุวิชญ์ ชัยเสนีย์	63	
4	นายธนวัฒน์ ทามาศ	65	
5	นายสภภัทรรัช สังข์งาม	60	

### การใช้เครื่องมือพิเศษ ในรายวิชางานเครื่องยนต์แก๊สโซลีน

#### สิ่งที่ต้องการสังเกต

ความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องมือพิเศษ ในการปฏิบัติงานของนักเรียนในรายวิชางานเครื่องยนต์แก๊สโซลีน แบ่งลักษณะงานออกเป็น 2 ส่วน

- ใบงานที่ 3 - 5
- การถาม-ตอบ

#### ขั้นตอนการวิจัย

1. สุ่มนักเรียน 5 คนในห้องที่ขาดทักษะในการใช้เครื่องมือพิเศษ เพื่อทำการสังเกต และกวดขันในเรื่องความรับผิดชอบ เพื่อสร้างกิจนิสัยที่ดีในการปฏิบัติงาน
2. บันทึกผลการส่งงานของนักเรียนในกลุ่มที่ทำการวิจัย

### บันทึกผลการปฏิบัติงานตามใบงาน หน่วยที่ 3

รายชื่อนักเรียน	การใช้เครื่องมือพิเศษ ครั้งที่ 1 ท้ายบทที่ 3	การติดตามงาน ครั้งที่ 2
นายธนวัฒน์ เจาะสา	สร้างความเข้าใจ ในขั้นตอนการใช้ เครื่องมือพิเศษ ในชั่วโมงต่อไปให้ ได้ถูกต้อง	มีทักษะที่ดีในการปฏิบัติได้ดี มากยิ่งขึ้น
นายกวีกานต์ แสงแก้ว	สร้างความเข้าใจ ในขั้นตอนการใช้ เครื่องมือพิเศษ ในชั่วโมงต่อไปให้ ได้ถูกต้อง	มีทักษะที่ดีในการปฏิบัติได้ดี มากยิ่งขึ้น
นายภาณุวิชญ์ ชัยเสนีย์	สร้างความเข้าใจ ในขั้นตอนการใช้ เครื่องมือพิเศษ ในชั่วโมงต่อไปให้ ได้ถูกต้อง	มีทักษะที่ดีในการปฏิบัติได้ดี มากยิ่งขึ้น
นายธนวัฒน์ ทามาศ	สร้างความเข้าใจ ในขั้นตอนการใช้ เครื่องมือพิเศษ ในชั่วโมงต่อไปให้ ได้ถูกต้อง	มีทักษะที่ดีในการปฏิบัติได้ดี มากยิ่งขึ้น
นายสภัทรรัช สัจงาม	สร้างความเข้าใจ ในขั้นตอนการใช้ เครื่องมือพิเศษ ในชั่วโมงต่อไปให้ ได้ถูกต้อง	มีทักษะที่ดีในการปฏิบัติได้ดี มากยิ่งขึ้น

### บันทึกผลการปฏิบัติงานตามใบงาน หน่วยที่ 4

รายชื่อนักเรียน	การส่งงานแบบฝึกหัด ครั้งที่ 1 ท้ายบทที่ 4	การติดตามงาน ครั้งที่ 2
นายธนวัฒน์ เจาะสา	สร้างความเข้าใจ ในขั้นตอนการใช้ เครื่องมือพิเศษ ในชั่วโมงต่อไปให้ ได้ถูกต้อง	มีทักษะที่ดีในการปฏิบัติได้ดี มากยิ่งขึ้น
นายกวีกานต์ แสงแก้ว	สร้างความเข้าใจ ในขั้นตอนการใช้ เครื่องมือพิเศษ ในชั่วโมงต่อไปให้ ได้ถูกต้อง	มีทักษะที่ดีในการปฏิบัติได้ดี มากยิ่งขึ้น
นายภาณุวิชญ์ ชัยเสนีย์	สร้างความเข้าใจ ในขั้นตอนการใช้ เครื่องมือพิเศษ ในชั่วโมงต่อไปให้ ได้ถูกต้อง	มีทักษะที่ดีในการปฏิบัติได้ดี มากยิ่งขึ้น
นายธนวัฒน์ ทามาศ	สร้างความเข้าใจ ในขั้นตอนการใช้ เครื่องมือพิเศษ ในชั่วโมงต่อไปให้ ได้ถูกต้อง	มีทักษะที่ดีในการปฏิบัติได้ดี มากยิ่งขึ้น
นายสภัทรรัช สัจงาม	สร้างความเข้าใจ ในขั้นตอนการใช้ เครื่องมือพิเศษ ในชั่วโมงต่อไปให้ ได้ถูกต้อง	มีทักษะที่ดีในการปฏิบัติได้ดี มากยิ่งขึ้น

### บันทึกผลการปฏิบัติงานตามใบงาน หน่วยที่ 5

รายชื่อนักเรียน	การส่งงานแบบฝึกหัด ครั้งที่ 1 ท้ายบทที่ 3	การติดตามงาน ครั้งที่ 2
นายธนวัฒน์ เจาะสา	มีทักษะที่ดีในการปฏิบัติได้ดีมาก ยิ่งขึ้น	ขาดความต่อเนื่อง เพราะขาด เรียนบ่อย
นายกวีกันต์ แสงแก้ว	มีทักษะที่ดีในการปฏิบัติได้ดีมาก ยิ่งขึ้น	-
นายภาณุวิชญ์ ชัยเสนีย์	มีทักษะที่ดีในการปฏิบัติได้ดีมาก ยิ่งขึ้น	-
นายธนวัฒน์ ทามาศ	มีทักษะที่ดีในการปฏิบัติได้ดีมาก ยิ่งขึ้น	-
นายสภัทรรัช สังข์งาม	มีทักษะที่ดีในการปฏิบัติได้ดีมาก ยิ่งขึ้น	-

## บทที่ 5

### สรุปผลการวิจัย

#### จากผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้คือ

การวิจัย เรื่องการใช้เครื่องมือพิเศษ ของนักเรียนเริ่มจากสังเกตพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน วิชางาน เครื่องยนต์แก๊สโซลีน จำนวน 11 หน่วย และจากใบงานจำนวน 3 ใบงาน และนำผลการบันทึกการปฏิบัติงานของนักเรียน เมื่อนักเรียนได้ปฏิบัติตามใบงาน 1 - 3 ครั้งแรก นักเรียนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ และทักษะในการใช้เครื่องมือพิเศษ พบว่านักเรียน 5 คน ปฏิบัติงานไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนด จึงได้นัดหมายให้มาเรียนรู้เพิ่มเติมในเวลาว่าง เพื่อให้มีความเข้าใจมากยิ่งขึ้นในใช้เครื่องมือพิเศษ เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีและเป็นการลดระยะเวลาในการปฏิบัติงานครั้งต่อไป เสร็จตามเวลาที่กำหนด

ผลที่ได้จากการวิจัย นักเรียนเกิดการพัฒนาทักษะในการใช้เครื่องมือ ในการปฏิบัติงานได้ดีขึ้น มีทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงาน เพิ่มมากขึ้นจากเดิมอีกด้วย

#### ข้อคิดที่ได้จากการวิจัย

1. ควรมีการสำรวจการส่งงานในทุกรายวิชาที่เปิดสอน
2. เพิ่มวิธีการแก้ปัญหาและหาสาเหตุหรือปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งงานล่าช้าหรือไม่ส่งงานเลย

## บรรณานุกรม

<http://socialscience.igetweb.com/index.php?mo=3&art=59345>

<http://thaigoodview.com>



## ภาคผนวก









แบบบันทึกการสังเกตและประเมินผลพฤติกรรมรายบุคคล

ครั้งที่ ..... เรื่อง .....การใช้เครื่องมือ.....

รหัสวิชา .20101-2101. ภาคเรียนที่...1....ปีการศึกษา...2566..... ชั้น...ปวช.2(ช่างยนต์)...

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	พฤติกรรม / ระดับคะแนน																			
		ความ สนใจใน การเรียนรู้			การมีส่วนร่วม			การตอบ คำถาม			การ ยอมรับฟัง ความ คิดเห็น ผู้อื่น			ทำงาน ตามที่ได้รับ มอบหมาย			รวม				
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1					

เกณฑ์การให้คะแนน

- ระดับ 3 หมายถึง มีพฤติกรรมในระดับ ดี
  - ระดับ 2 หมายถึง มีพฤติกรรมในระดับ ปานกลาง
  - ระดับ 1 หมายถึง มีพฤติกรรมในระดับ ปรับปรุง
- เกณฑ์การผ่าน ร้อยละ 80 ( 9 คะแนน )

เกณฑ์การประเมิน คะแนนเต็ม 10 คะแนน

- คะแนน 10 หมายถึง ดี
- คะแนน 9 หมายถึง ปานกลาง
- คะแนน 8 หมายถึง ปรับปรุง

ลงชื่อ .....

(นายโกเมน สำราญมน)

ครูผู้สอน / ผู้ประเมิน